

VORMSI ORMSÖ

Viimase miili projekt Vormsil

MARKKO SALM
ProDigi OÜ

2016. aasta suvel rajab Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus ELASA Vormsi saarele ülikiire andmeside baasvõrgu, mis läbib Förby, Saxby, Kersleti, Borrby, Hullo, Rälby, Diby, Norrby, Söderby, Sviby, Rumpo ja Suuremõisa külasid, tänaseks hakkab trassi projekteerimine jõudma lõpusirgele, muudatusi võib siiski veel esineda.

ELASA poolt paigaldatav telekommunikatsiooni magistraalkaabel ei ole suunatud lõpptarbijatele, seetõttu igasse majapidamisse seda ei tooda, kiirema ja kvaliteetsema ühenduse peavad elanikeni toimetama tänased sideoperaatorid, kes baasvõrgust vajalikke lõike rendile võttes saaksid teenindada Vormsi elanikke sootuks uuel tasemel.

Saare suurus, kõrged metsad ja väike asustustihedus on operaatoritele peamised takistused võrkudesse investeerimisel, lõpptarbijajaoks avaldub see aga andmesidetugijaamade ülekoormuses, nõrgas või puudavas mobiililevis, aeglases või mittetoimivas teenuses, kõrgetes ühendusega liitumise hindades jne.

Viimase miili projekt Vormsil on kutsunud ellu eeltoodud kitsaskohtade kõrvaldamiseks ja teenusepakkujatele niioelda uue võimaluse loomiseks, EAS toetusel rajatakse Vormsi Vallavalitsuse tellimisel kümnesse suuremasse külla kohalik sidemast ja iga punkt saab ühendatud ELASA magistraalkaabliga. Nii luuakse eeldused uuele ja veelgi kiiremale juhtme-

ELASA trassi kulgemine Vormsil

vabale andmesidele, alles jääb kas tasuta ühendus saare külastele, tekib võimalus televisiooni ja turvakaamerate videovoogude transmissiooniks jne.

Peale projektide realiseerumist saab võimalikuks kohalike majapidamiste ühendamine baasvõrguga fiiberoptilise kaabli vahendusel FTTh (fiber to the home), mis on küll kulukas, kuid väga tarvilik neile, kes juba täna suure osa oma tööst interneti vahendusel teevad.

Raadiotehnoloogiad vahetuvad iga 3–5 aasta järel, selle võidukäiguga on raske sammu pidada, sest pidevalt tuleb välja vahetada seadmeid, fiiberoptiline sidekaabel võimaldab kiirust tõsta minimaalsete kulutustega, suurusteni, mida raadiotehnoloogiad ei võimalda ja

püsib konkurentsis vähemalt järgmised 50 aastat.

FTTh lahendustega saavad Vormsi elanikud nautida kõike, millest täna saavad osa vaid suuremate asulate ja linnade jõukamad kodanikud, piirid linna ja maa vahel muutuvad veelgi hägusemaks, mis omakorda aitab vähendada ääremastumist.

Liitumissoovist tuleks teenu-sepakkujatele teada anda igal juhul, paljude perede jaoks on lahendused pigem soodsad, kõik sõltub majapidamise täpsest asukohast ja operaatorite tehnilisest võimekusest selles piirkonnas.

Fiiberoptilise sidekaabliga liitumiseks saab küsida toetust näiteks Leader meetmest, lähitulevikus neid võimalusi lisandub.

Vormsi saarel teostatavate tööde maht on suur, aega nendeks vaid loetud suvekuud. ELASA alustab valguskaabli paigaldamisega juulikuus, kui kõik eeltööd tähtaegadesse jäävad.

ProDigi OÜ alustab sidemastide paigaldamisega samal ajal, suve lõpuks peaks valguskaablivõrk valmis ja kasutuses olema.

Kohalikel elanikel palume varuda kannatust, sest lisaks turismihooajale on saarel toimumas ka kaevetööd, mis vähemal või suuremal määral põhjustavad ebameeldivusi kõigile osapooltele.

Tegemist on väikese löivuga tehnoloogilise hüppe saavutamise nimel, tänane kõiki kannatlikkuse eest! Ilusat saabuvat suve!

Volikogu
esimehe
veerg

IVO SARAPUU

Tere, vormsilased! Tulemas on suvi 2016. Eks igapähele meist on seoses sellega omad ootused ja lootused, omad mured, soovid, tahtmised. Aga kindlasti on palju ühiseid mõtteid, kuid mitte alati ühist arusaama nendest.

Haldusreformi hetkeseisust lühidalt. Juba eelmisel aastal kerkis see küsimus teravamalt volinike mõtteisse. Minu soovi peale, et hakame asjaga pihta ja küsime rahva käest nende arvamust, arvas enamus, et tuleb asi endale selgeks teha. Kaaluda plüsse-miinuseid, mõista iseseisvuse häid-halbu külgi, et volikogu saaks elanikele leida parima lahenduse. Selle aja jooksul jõudis läbi kukkuda ühise suurvalla moodustamise idee Läänemaal. Suurvalla moodustamise mõttega kaasa minnes oli Vormsi vallavalikogu nõus ühinemisläbirääkimistel osalema, vastates seoses sellega ka Kullamaa valla vastavale ettepanekule.

Taas märtsikuu volikogul haldusreformi üle arutledes, tulid volikogu komisjonide esimehed pärast istungit mõttele istuda maha ja pidada koos valitsuse liikmete ja volikogu komisjonide liikmetega ühiselt reformi osas plaani. Koos on peetud juba kaks ühist istumist.

Maikuu volikogus sai komisjoni esimehelt küsitud, kaugele siis nende kahe koosolekuga jõutud on, vastas ta, et haldusreformi teemat ei ole veel arutatud. Aga see selleks, aasta lõpus on selles osas selgus majas. Kes soovivad liituda ja ühineda, neil tõesti on viimane aeg «jalad kõhu alt välja võtta».

Ise olen veendunud Vormsi valla jätkamises iseseisvana, miks peaks saare asjade ja tuleviku üle otsustama keegi teine peale vormsilase.

Saare põllupidajatele on pikemat aega muuretkitajaks kohalik elukas, metssiga. Vormsi metssiga, kuigi ta on oma mandri ametivennast kasvult väiksem, jõuab temagi põllul kaevata ja toimetada. Viimastel aastatel on põllumajandus intensiivistunud, inimene vallutab varem puutumatu rannaala, seal karjatatakse, puhastatakse ala roostikust ning võsast. Ettevõtja näeb vaeva euroraha kättesaamiseks, kuid seetõttu kannatab kõige enam seesama Vormsi metssiga. Mandril ründamas seakatki, saarel inimene.

Tänaseks üha enam survestatud metsloom on sattunud tagaetava rolli. Vormsi Jahiselts on koortejahi ajal pea kõik laupäevad, pühapäevad metssiga taga ajanud, ka nüüd vastu suve on teda kahjustuskohtades jahitud. Mis võib olla sellise jahi tulemus, sellest ma siin kirjutama ei hakka. Lihtsalt inimesena hakkab loomast kahju.

Kuna saarel hoogustunud intensiivse metsaraiega kaasas käivale omanikepoolsele kohustusele metsa uuendamise osas, on tänavusel aastal läbiviidud metsaistutamist tavapärasest rohkem, tahan küsida, kas põdrad ja kitsed satuvad samamoodi põlu alla nagu metssiga. Kuis tundub sellises valguses lause – Vormsi omanäoline saar Läänemeres.

Tulekul suvi. Koos suvega tuleb meie uuele praamile «vana vedaja». Loodan, et kõrgele seatud lattu teeninduse kvaliteedi ja reiseid mittearajäämise osas ei lange. Vormsilaste poolt aitäh lahkuvatele praamimeestele ja jõudu uutele tegijatele!

Ilusat suve meile kõigile!

Volikogu ja vallavalitsuse tegemistest

- Volikogu andis nõusoleku ehitamiseks Andra katastriüksusel nr 90701:001:0563 detailplaneeringut koostamata. Otsustati taotleda munitspaalomandisse teede teenindusmaad ja Hullos Päästejaama vastas asuv Papli maaüksus, mille moodustatava katastriüksuse sihtotstarbeks määrati riigikaitsema.

- Väikesaarte programmist eraldatud «viimase miili» sidelahenduste väljaehitamiseks korraldati riigihange, mille võitis ProDigi OÜ ja hanke maksumuseks oli 107 904 € esialgselt planeeritud 90 000 € asemel. Kuna projekti mahtu muuta ei saa on vaja leida väljaehitamise täiendavalt omavahendeid summas 17 904 €. Seoses hanke kallinemisega võttis volikogu vastu Vormsi valla I lisaelarve. Volikogu kuulaski auditi aruande ja revisjonikomisjoni arvamuse ning kinnitas 2015. aasta majandusaasta aruande. Revisjonikomisjoni liikmest vastastati avalduse alusel Ove Koska.

- Vallakodanik Toomas Puurmann on teinud volikogu liikmetele ettepaneku võtta jalad kõhu alt välja ja võtta haldusreformi küsimus põhjalikule kaalumisele ning tegeleda aktiivsemalt võimalike läbirääkimiste partnerite otsimisega. Sobiksid kõik Läänemaa mereäärased vallad, kuid ka näiteks Kihnu, Muhu, Värbla. Kui Vormsi tahab jätkata iseseisva vallana, siis tuleb ka selles osas kõik põhjalikult läbi kaaluda ja vabariigi valitsusele juba sügisel vastav taotlus koos põhjendustega esitada.

- Vallavalitsus kuulutas välja ettevõtlustoetuste taotlusvooru ja arutas Vormsi märgi ja selle väljaandmise statuudi kehtestamist. Moodustati uus hankekomisjon eesmärgiga, et komisjon oleks võimalikult neutraalne ja komisjoni kuuluks vähem ettevõtjaid ja ettevõtete seotud isikuid.

Projektitoetuste taotlusvooru laekus kokku 5 taotlust. Jagada oli selles taotlusvoorus kokku 2000 eurot, mis jagunes järgmiselt: 900 eurot eraldati MTÜ Vormsi Selts kodupaiga kultuuriuuriija laagris osalevate laste toitlustamiseks, sh omatoodete ja tooraine kasutamiseks ja tutvustamiseks, 200 eurot

MTÜ Vormsi Kalapüüdjate Ühing Vormsi kalapüüdjatele erinevate sadamakohtade ja kalale lisandväärtuse andmise traditsioonide ja võimalustega tutvumiseks ning Vormsi saare sarnaste traditsioonide tutvustamiseks, 300 eurot MTÜ Ormsö Kadakased osalemiseks Jõgeval II üleriiklikul naiste tantsupeol «Mehe Lugu», 300 eurot MTÜ Rahvatantsurühm Vormsi osalemiseks Moostes rahvusvahelisel folkloorifestivalil Baltica ja 300 eurot Heily Piibule Vormsi saalihoki meeskonna varustuse soetamiseks ja võistlustel osalemiseks.

- Vallavalitsus kinnitas heakorrateenuse pakkuja leidmiseks väljakuulutatud hanke tulemused. Hullo keskuse, jaanituleplatsi, Suuremõisa pargi ning jalgrattateede korrasoleku ja heakorra eest seisab hea FIE Andres Koch. Rannavälja maaüksus anti rendile osahingule Vormsi Tuletorni Muuseum. Moodustati hajaasustuse programmi hindamiskomisjon.

- Anti välja projekteerimisingimused Vaskussi elamu projek-

teerimiseks Hosbys kat nr 90701:003:0229 ja ehitusload Kadastiku suvila, saunamaja ja grillmaja ehitamiseks Suuremõisas kat nr 90701:002:0190, Rumpo matkaraja vaateplatvormide ümberehitamiseks ja viimase miili projekti sidemastide ning maakaabelliinide ehitamiseks.

- Vallavalitsus on tegelema aktiivselt võlgade sissenõudmisega ning kõik jäätmeveo teenustasu sissenõudmiseks kohtusse antud hagid on vald kohtus võitnud. Palume vastavalt kohtuotsustele maksed vallavalitsusele üle kanda, sest lähiajal antakse kohtutäiturile menetleda täitmata kohtuotsused, millele siis lisanduvad juba ka täitemenetluse kulud. Eesmärk on hoida meie kodusaar puhas ja korras ning vallavalitsus on teinud kõik endast oleneva selleks, et hoida jäätmeveo teenustasu võimalikult madalal tasemel ning jäätmeveo teenustasu suurus ei ole juba aastaid muudetud.

Mis? Kas? Kuidas? Milleks? Millal?

29. aprillil rahvama-
jas psühholoogi
juhtimisel toimunud
kõnekoosoleku järel olen
palju mõelnud seal räägitule,
väljahõigatud süüdistustele, ko-
halolnute murele Vormsi pärast.

Sel koosolekul jäi kõlama
ettepanek, et peaksime tellima
Vormsi kultuuriruumi strateegia
(edaspidi KRS) koostamise
ja volikogu peaks eelarves ette
nägema tegevuste rahalise kat-
te. Sellest on räägitud ka mit-
mel volikogu istungil.

Henry on 2014. aasta
juulikuu ajalehes väga hästi
kokkuvõtlikult kirjutanud,
missugused eesmärgid tulid
esile mõttekojas, mis on kirjas
regionaalarengu strateegias
2014–2020, mis on kirjas valla
arengukavas, püsisustusega
väikesaarte seaduses.

Peas keerlesid kümnend
simused, millele ma ei leidnud
vastuseid.

Enne, kui hakkame tellima
sellist suurt ja rahaliselt kulukat
dokumenti, peaksime endale
selgeks tegema mitmed asjad,
mida me selles dokumendis
üldisemalt näha tahame ja mis
dokument see peaks olema õi-
guslikult, kas meil selle jaoks
jätkub vahendeid eelarves jne.

Kui me enne nende küsi-
mustele ise ei vasta, siis tuleb
nii välja, et läheme pooldi, kü-

sime müüjalt, et müüge mulle
midagi, aga ma ise ka täpselt ei
tea, mis see peaks olema.

Vaatasin Eesti Keele Insti-
tuudi kodulehelt selgitusi. Eesti
keele seletav sõnaraamat annab
strateegiale kolm seletust, pa-
nen siia kirja ainult ühe, mis
käesolevas kontekstis võiks olla
kohane. Strateegia tähendab
kaugema eesmärgi saavutamiseks
koostatud tegevuskava või
abinõude süsteem; läbimõeldud
kavakindl tegutsemine. Seal-
t ei leidnud kahjuks seletust
sõnale kultuuriruum.

Eesti kultuuriruumi sõna-
seletuse leidsin riigikogu poolt
15.09.2005 otsusega heaks
kiidetud Eesti säästva arengu
riiklik strateegia «Säästev Eesti
21». <https://www.riigiteataja.ee/akt/940717>

Eesti kultuuriruum siinka-
sutatavas (sotsiaalteaduslikus)
tähtsuses on oluliselt laiem
mõiste kui otsese loometegevuse
või rahvakultuuri valdkon-
nad. See on eestluse eluruum
koos kõigi oma komponentide
ja atribuutidega. Kultuuriruumi
säilimine on eeltingimuseks
rahvusliku identiteedi säilimi-
sele, mis omakorda motiveerib
nii rahvuskeele kasutamist kui
rahvuslike väärtuste au sees
püsimist muutuv ja globali-
seeruv maailmas.

See dokument on huvitav,

kus suur osa kattub tõenäoli-
selt ka meie eesmärkidega.

Võib-olla on veel kusagil
mõni parem sõnaseletus kul-
tuuriruumile.

Siin panen kirja ainult mõ-
ned nendest küsimustest, mis
mul on tekkinud. Ma ei tea,
kas nendele leidub vastuseid
või kuidas need vastused leida.

Kas peaks mingil moel
Vormsi KRS koostamise alu-
seks võtma erinevad riiklikud
strateegiad?

Selge on see, et KRS doku-
ment ei tohi minna vastuollu
seadustega. Tegelikult on tõe-
näoliselt enamuse meie soovide-
st, eesmärkidest, unistustest
kusagil seaduses, arengukava-
des või strateegiates kirjas...
Eesti säästva arengu riiklik
strateegia «Säästev Eesti 21»,
Eesti regionaalarengu strateegia
2014–2020, meie oma üld-
planeeringus ja arengukavas.

Mis dokument kultuu-
riruumi strateegia
peaks olema? Kas
KRS on üldplaneeringust, aren-
gukavast, eelarvestrateegiast
tähtsam dokument?

Valla elu korraldamiseks
on meil kolm tähtsat doku-
menti: üldplaneering, arengu-
kava, eelarvestrateegia. Praegu
kehvitavate seaduste järgi peab
arengukava arvestama valla

üldplaneeringut. Arengukava
ja eelarvestrateegia peavad
hõlmama iga aasta 15. oktoobri
seisuga vähemalt nelja eel-
seisvat eelarveaastat.

Peale nende kolme doku-
mendi on veel kümneid, kui
mitte sadu kavasad, strateegiaid
planeeringuid, riigi seadusi.
Siis on meil EV põhiseadus,
mis peaks olema kõikide õigus-
aktide alus. Kuigi kahjuks see
nii ei ole, sest ülimad on Euroopa
Liidu seadused, direktiivid,
juhised, kavad, strateegiad jms.

Kui pikaks ajaks KRS
koostatakse?

Peaks olema ikka mingi
ajaline määde (20, 30, 40 või
50 aastat), missugust seisundit
me tahame saavutada KRS elu-
viimisel 20–50 aasta pärast,
mis selleks ajaks peaks juhtu-
nud olema?

Kes ja kuidas annab edas-
pidi hinnanguid? Volikogu,
üldkogu, mõni komisjon?

Näiteks hinnangut sel-
le kohta, kas mingi õigusakt,
dokument või tegevus või ra-
hataotlus arvestab kultuuriruumi
strateegiat ja on sellega
kooskõlas. Oma kogemusi ar-
vestades, on selge, et inimeste
hinnangud ja arvamused on
kardinaalselt erinevad, seda oli
näha-kuulda ka koosolekul ja
volikogu istungitel.

Kes selle dokumendi lõpuks

kinnitab või heaks kiidab: Kas
volikogu? Kas saare üldkogu?

Kas KRS sisaldab meie
unistusi või üldiseid kohustus-
likke käitumisjuhiseid voliko-
gule, valitsusele, kodanikule?

Kindlasti peab see olema
ühiskondlik kokkulepe,
nagu üldplaneering,
kui me tahame, et sel oleks
mingit seaduslikku jõudu. Kui-
võrd detailidesse peaks selle do-
kumendi koostamisel minema,
või peaks seal olema ainult ül-
dised eesmärgid, mis meil on ka
üldplaneeringus, arengukavas,
maakondlikes ja riiklikes, juba
osaliselt eelpool nimetatud stra-
teegilistes dokumentides.

Kui elu meie ümber kogu
aeg muutub, kas üldse ja millal
algatatakse uus KRS koostami-
ne või ülevaatamine või saab
see olema kivisse raiitud juhised
20–50 aastaks (näiteks, kui
muutub halduskorraldus, vms)

Kas ja mis aja jooksul pea-
le KRS valmimist peaksime
koostama uue üldplaneeringu,
uue arengukava, eelarvestra-
teegia, et kõik dokumendid
oleksid sünkroonis.

Juhul, kui ühineme teiste
valdadega, kuidas on võimalik
kindlustada, et KRS oleks ak-
tuaalne ja kohustuslik ka suure
omavalitsuse koosseisus?

Praegu moodustatavate või

juba tehtud suurte omavalitsus-
te liitumislepinguid on muude-
tud ja muudetakse ka edaspidi.
Liitumisleping ei kindlusta mit-
te kuidagi, et praegu kehtivaid
valla õigusakte ei muudeta.
Uus suur volikogu võib alati
valla kõikidesse dokumentidesse
muudatusi teha.

Kuidas saame ette näha
ja kindlustada rahalise katte
KRS-le?

Praegu ei tea ju mitte keegi
vist terves Eesti Vabariigis, mis
alustel üldse valdadele raha eel-
arvesse hakkab tulema. Kogu
meie kohalikku elu puudutavad
seadused on praegu muutmisel.

Lõpuks kõige tähtsam kü-
simus, kas liitume või jääme
iseseisvaks?

Kas muutuvate-muudeta-
vate seaduste vastuvõtmisel on
meil üldse mingeid võimalusi
iseseisvalt hakkama saada, eel-
kõige rahaliselt? Kas Vormsi
elanikud tahavad liituda või
jätkata iseseisvalt.

Vähemalt nendele küsimus-
tele peame ISE vastused leidma
ENNE, kui tellime tähtsa do-
kumendi koostamise 16 000-
20 000 € eest. Muidu me võime
saada järjekordse tühja doku-
mendi, nagu vallamajas kapis
olev Vormsi metssigade uuring.

*Ilusat kevadet ja suve soovi-
des Vormsi valla elanik
Valvi Sarapuu*

Väikesaarte laste pärimuspäevad Ruhnus

MALLE HOKKONEN

Teade sõidust Ruhnu saare-
le vedas esmalt minu mõtted
pipraseks: mälestused tuleta-
vad meelde, mil lähiminevikus
kitsukese «päklikoorega»
Ruhnu sõitsin. Ahtakeses ruu-
mis jäi õhust puudu, istusin
silm-silma vastas, põlv vastas-
istuja põlvest läbipõimunud,
keha vastu keha ja nii viis tun-
di... Arvasin halba, kuid soovi-
sin võtta parimat.

Peadpööritav koolieks-
kursioon algas Hullust. Sõit-
sime meie lugupeetud sohvi
Arvo hoolsalt matkatarvetest
pakitud pungil bussiga Pär-
nusse. Pärnu sadam jättis
üsna igava ehitusplatsi ilme.
Samas oõtsus uhkelt nõtkes
kajakasarnane valge
katamaran Runõ silla ääres.
Komsud taas näppu, kõn-
disime laevale. Kohtusime

pranglilastega ja mõnus tut-
vusring algaski.

Laevuke mugav, avara
väljavaatega, istekohti 60-70
vahel, meeskond lahke ja sõb-
ralik. Põnev vaatepilt avanes
enne väljasõitu, mil kraanaga
tõsteti laevale tagasi jalakäija-
te trepp. Jõudis laevuke mere-
avarustesse, kiskus huvitava-
ks! Laev võttis tuure üles,
nina taevapoolse tõusmas,
silmapiiri akna taga viltune, al-
lapoolle. Muigasin naljatades.
sõidame justkui otsejoones
merepõhja.

Vaikselt sõudis laevuke
Kihnu sadamasse ning meie-
ga ühinesid rõõmsameelsed
kihlased.

Ruhnu sadamas ootas
meid kolm suuremat ja väik-
semat veoautot. Vaimusilma
ette ilmus lapsepõlves üritus-
tele sõitmine autokastis: tut-
tav tunne ja äratundmisrõõm.

Ronis kogu meie kamp auto-
kastidesse, alustasime ligadi-
logadi, jõnkadi-jõnkadi sõitu
ööbimispaika.

Meie kooli majutuseks sai
endine piirivalvekordon. Kor-
donimaja uhkeldas tillukese
kõrgendiku otsas, igatsevad
kõrvalhooned tsipake viltuva-
junud, erinevad ja tundmatud
sümboolikad ustel. Põrandal
magamiskotis sai uni sügav
ja rahulik, kõrval oma kooli-
kaaslane nohisemas.

Majutuspaiga ning peo- ja
söögipaiga vahemaa oli ligilä-
hedaselt 1,5 kilomeetrit, seda
vahet sõitsime vahel autoga,
sagedasti läbisime ka jalgsi.

Õhtu jätkus traditsioonili-
se avamisega: raporteerimine
kohalolekust Ruhnu vallava-
nemale, lipuheiskamine, Ruh-
nu laulu laulmine, tantsutrall
lõkke ääres, tutvumised, kirg-
likud täiskuu-valguses jalg-
pallilähingud. Siin ei jäänud
pealtvaatajateks rahvarietes
Muhu neidki.

Laupäev algas rahuliku
võimlemisega, humoorika
tantsuga ning töötoad ootasid
meid. Muusikatoas lauldi
Ruhnu lõbusat laulukest ning
õppisime lihtsa tantsu, käsi-
töötoas lõksusid kangastel-
jed ja nobenäpud keerutasid
värvikirevaid paelu kokku.
Puutöötoas saagisid osalised
ise kadakaoksast seibe, mis
lihviti sile-siledaks ning kuum
tempel tegi puuseibile armsa
Ruhnu logo.

Siin meie «takso»

Museumitunnis saime
kuulda Ruhnu rahvariete
ajalugu, aga ka Ruhnu saare
elust-olust, olnust ja olevast.
Õhtused etteasted väikesaare
koolidelt olid mitmekülgsed ja
naljakad: näiteks Kihnu lapsed
näitlesid vanade merekarude
hülgepüüki. Vaatamata õhtu-
jahedusele kõlas ülevoolav ap-
laus kõikide koolide esinemis-
tele: kuulsime palju muusikat,
tantsu ja pillimängu.

Safari röömustas oma
romantilisusega pühapäeval:
krabinal autokasti ja sõitma
saare kaugematesse nurka-
desse. Imeline Limo liivarand
oma kumerustega pani meid
ahhetama: milline erk ja soe
päikesekiirgus liival, pehme
kuldne tallaalune, lasta voo-
lata peenel kuldse liival läbi
sõrmede. Sellele lisaks sai
niiõelda kõrgendikest allarul-
lides vahva hoo.

Maastikumäng viis osale-
jad veelkord Ruhnu keskusesse
iseseisvalt jalutama, kont-
rollpunktides oli vaja vastata
küsimustele ja anda teadmisi,
mis eelmistel päevadel oman-
datud.

Tagasisõit kulges samuti
rahulikus tuules. Ei väsimust
ega ühtki ohet polnud kuulda
kellegi huulilt. Hilisõhtul juba
uinusime oma kodus.

Õpilased olid sõiduga ra-
hul. Õpetajadki nõustusid, et
nädalavahetus oli taastootmi-
seks parim.

Mõned päevad hiljem
lennutasime eksamite ette-
valmistusse meie «üheskan-
dikud»: Kerli ja Annika. Koo-
litunnid on neile lõppenud,
nad hoiavad omad huvid ja
tasakaalu eksamiteks, et tead-
mistekontroll võidukalt läbi-
da. Jaksu ja jõudu, Annika ja
Kerli!

Hei tüdrukud ja poisid!

Selgi suvel toimub Vormsil
viiepäevane laager – «Kodu-
paiga kultuuruurija», kuhu on
oodatud kõik Vormsiga seotud
poisid ja tüdrukud, lisaks Ruh-
nu põhikoolialised õpilased
vanuses 8-15 eluaastat.

Laager toimub 17.-21.
juulini, mil on suurepärase
võimalus uusi tutvusi luua, en-
nast proovile panna ja ühiselt
suvevaheaeg põnevamaks ning
meeldejäävaks muuta.

Teemapäevadel tutvutakse
pärandmuusikaga, vanade töö-
võtete ja -oskustega, võetakse
mõõtu spordis, kusjuures kõi-
ke saab, õigemini tuleb ka ise
proovida.

Noored kultuuruurijad
saavad lisaks saare kultuuriloo
uurimisele kasutada kaasaeg-
seid info jäädvustamise vahen-
deid (diktofon, fotokaamera,
nutitelefon, tahvelarvuti) ja
võtteid (joonistamine, lindista-
mine, pildistamine, filmimine,
animeerimine).

Loomulikult ei puudu
korralikust laagrist erinevad
võistlused, viktoriinid, maas-
tikumängud, õõhäired, lõk-
keõhtud... Laagrilised elavad
nagu ikka telkides oma laag-
rikülas.

Kuni juuni lõpuni on osa-
lastasu 25 €, alates juulist 35 €.

Täpsem info ja registree-
rumine e-posti aadressil jana-
koka@gmail.com või telefonil
527 9667.

Vormsilased esinemas. Pildid teinud Malle Hokkonen

Meie armas koduke. Pildid Holmide erakogust

Saare rahu ja omapärane fluidum tekitasid hetkega sõltuvuse

Rubriigis Meie inimesed nõustusid oma Vormsile tuleku lugu meiega jagama perekond Holmid.

Tere!

Oleme Holmid. Meie viielikmeline pere tuleb mandrilt, Lääne-Harjumaa väikesest alevikust nimega Turba. Oleme elanud seal 22 aastat. Täna on kaks pereliiget tegelikult juba oma elu peal; vanem perepoeg elab neljandat aastat Austrias, noorem poeg lõpetas möödunud kevadel gümnaasiumi ning elab hetkel Tallinnas, suvest alates ilmselt mõnda aega riigi kulul Võrus Kuperjanovi pataljoni. Pere noorim laps, 11-aastane Helmi õpib Nissi Põhikooli 5. klassis, samas koolis töötab õpetajana ka pereema Day-Lee. Pereisa Vaido töötab ettevõtjana Tallinnas.

Miks just Vormsile?

Aastaid tagasi tekkis mõte leida paik, kus nädalavahetustel palga- ja kodutöödest puhkama käia. Aktiivsem pool selles projektis olin mina, pereema, ning kuna minu juured on mitmel saarel (v.a. Vormsi), saigi keskendutud eelkõige Hiiumaale. Vaido sellest mõttest esialgu kuigivõrd tuld ei võtnud – praamisõit tundus pikk ja tööd oli mandrikodugagi piisavalt. Ühel hetkel sattus ta aga sõbra sünnipäeval Vormsile ning saar lummas teda hoobilt. Õige pea sai koos tulnud saarele, et vaadata pisut ringi ja kaeda muuhulgas ka saada olevaid kohti. See päev osutus pöördeliseks.

Rohukülalt väljudes oli

praam puupüsti täis vallatuid pensionäre, kes praami väljudes kohe laulu- ja tantsutuuri üles võtsid. Reis oli kummutav, saare rahu ja omapärane fluidum tekitasid hetkega sõltuvuse.

Tagasitulekul juhtus veelgi kentsakam intsident – oodates sadamas praamile pääsemist, randus Reeda kõrvale kaunis puust kahemastiline purjekas. Seda nähes tormasid praamile jõudnud reisijad kõik-see-meis küljetekile iludust vaatama. Praam kaldus natuke kreeni, mispeale kapten vististi pahan-das, tõmbas otsad sisse ja sõitis sõnagi lausumata minema, jättes pooled reisijatest Sviby sadamasse maha. Meie nende hulgas.

Vaatasime kaugenevat praami, imestasime pisut, siis heitsime murule pikali ja jäime järgmist reisi ootama – tõepoolest, milleks kiirustada? Tagasi mõeldes tundub toonane päev kui veider uni.

Sellest päevast saab sel suvel üheksa aastat. Vaatamata saare rahulikule elutempole

oleme selle aja ühtteist siiski teha jõudnud. Tunneme end tänaseks siin juba väga koduselt.

Vaido tunneb tõenäoliselt saare 200st püsielanikust vast 150, metsad ja rannad on läbi käidud, head võrgukohad üles leitud. Oleme siin kogenud palju ilusaid hetki ning sama saanud pakkuda ka mitmetele sõpradele-tuttavatele, kes meie juurde jõudnud.

Suvekodu on olnud pelgupaigaks ka raskematel aegadel, kui mandrikodu tulekahju tõttu hävis. Täna oleme mõtetega nii palju saare küljes, et ühel hetkel tahaksime end tunda siin täieõiguslike püsiasukatena. Kui palju selleni täpselt aega läheb, ei oska veel öelda, sest tööd ja koolid on mõnda aega seotud veel mandriga. Tõsi on aga see, et juhused mängivad elus tihti suurt rolli ja vahel lähevad asjad ladusamalt, kui ise oodata oskad. Meiega siin Vormsil just nii on läinud ja oleme selle üle siiralt tänulikud.

Day-Lee Holm

Teeme ära talgupäevad Vormsil

TALGUJUHT ESTA

7.-8. mail korraldati Vormsil mitmeid talguid, mille käigus tehti nii heakorratõid kui paigaldati veeohutuse stendid Rumpo, Borrby, Sviby ja Norrby randa.

Talgud Hullo kiigeplatsil

Oli veel varajane laupäevahommik, loodus ärkas esimeste päikesekiirtega, töötas tulla meeldivalt soe ja päikeseküllane päev.

Kui talgujuht kiirel sammul talgupaigale tõttas, oli töö juba alanud...

Esimesed usinad talgulised olid leidnud ise omale sobiva tegemise, kes korjas oksiku, kes riisus laululava ümbrust.

Ja siis hakkas igast ilmakearest talgulisi platsile kogunema – rehavad, kärud, saed kaasas.

Töö läks täie hooga käima. Mehed asusid langetatud puudeksi autokasti loopima, naised rehade riisusid teeääri, lapsed said prügikotid.

Kiigeplatsi keskele süüdati lõke, kus põletati peenemad oksad ja risu.

Rehavad välkusid, ATV käruka tiirutas puude all ringi ja korjas kokku sinna kogutud hunnikud.

Talgupäeva lõpuks pakuti maitsvat talgusuppi.

Seltskonna ühine soov, jätkata sügisel samas kohas heakorratöödega, siis kui kiiremad tööd möödaks.

Väga mõnusa ja meeleolukas talgupäeval osales 23 tublit talgulist.

Siinjuures tahan veelkord väga tänada kõiki talgulisi, kes hoolivad oma kodukandi hea väljanägemise eest.

Vormsi kultuurilaager – kodupaiga kultuuriuurija

JANA KOKK

Projektijuht (MTÜ Vormsi Selts)

Kodupaiga kultuuriuurija on teine Vormsi kultuurilaager, kus õpitakse uurima ja võrdlema rannarootsi kultuuripärandit ning seda erinaal viisil talletama.

Laager toimub 17.-21. juulini ning sinna on oodatud kõik põhikoolialised Vormsi saarega seotud poisid ja tüdrukud. Kui möödunud aastal olid laagrilisteks vaid Vormsi kogukonna lapsed, siis sel suvel on kaasa löömas ka Ruhnu õpilased.

Laagri põhirõhk on suunatud pärandkultuuri jäädvustamisele laagriliste endi vaate-nurgast, kasutades selleks nii klassikalisi kui ka kaasaegseid informatsiooni salvestamise vahendeid (foto- ja filmikaamera, diktofon, nutitelefon, tahvelarvuti) ja võimalusi (joonistamine, filmimine, lindistamine, animeerimine).

Põneva pärandi paremaks adumiseks tuleb haarata noore kultuuriuurija kõiki meeli, et ta saaks ise näha, kuulata, maitsta, nuusutada, katsuda ja ise teha.

Ka sellesuvine laager koosneb teemapäevadest: muusika, käsitöö, toit ja sport.

Muusikapäeval õpitakse selgeks üks Vormsi ja üks Ruhnu saarelt pärit laul ja tants. Juhendajateks Age Kõiveer (Vormsi koduloo õpetaja, folklooriuurija, talhar-pamängija), Kristi Treiman (Ruhnu kooli muusikaõpetaja), Annika Adams (klassi-õpetaja, Vormsi rahvatantsu-rühma juhendaja).

Käsitööpäeval jahvatatakse jahu, valmistatakse jahu-kotikesi, meisterdatakse õnge ja viikingite malet (Kubb). Juhendajateks on Kristina Rajando (TÜ VKA õppejõud, pärandtehnoloogiate spetsialist), Henry Timusk (EKA fotograafia magister, kunstnik).

Toidupäeval küpsetata-

se leiba, suitsutatakse kala, valmistatakse looduslikku taimset salatit. Juhendajateks Maris Rinnak (ettevõtja, leivaküpsetaja), Ants Varblane (VKÜ juhatuse liige, harrastuskalamees).

Spordipäeval toimuvad kombineeritud võistlused nii maal kui merel, võisteldakse paadislalomis, viikingite maleturniiril, kultuuriolosu-gemetega maastikumängus. Juhendaja Tanel Viks (vallava-nem, giid ja Kaitseliidu Kooli mittekooresseisuline koolitaja).

Au sees hoitakse vanu häid laagritraditsioone: telgis elamine, laagriliseks vannutamine, lõkkeõhtud, ööhäired, kuid jääb piisavalt ka vaba aega sõpradega suhtlemiseks, ujumiseks ning muudeks meelepäraseks tegevusteks.

Kodupaiga kultuuriuurija laager pakub aktiivset ja sisukat suvevaheaega veetmise võimalust koos vanade ja uute sõpradega ning põnevust pakkuvate elamustega.

Naisrühm «Ormsö Kadakased»

Läänemaa tantsupidu «Sulle»

ANNIKA ADAMS

Sinise-sinise mere ääres mängis väike poiss päikesesoojas liivas. Ta märkas sillerdavat helesinist klaasikildu, mille meri südamekujuliseks lihvunud oli. Poiss surus südamekese oma pehmesse sooja pihku. Ta teadis, kellele see kinkida.

Nii algas 14. mail, Haapsalu Piiskoplinnuses Läänemaa tantsupidu 2016 «Sulle», millest võttis osa ligi tuhat tantsijat ehk veidi enam kui 72 tantsurühma.

Tantsupeo pealavastajaks oli Liia Lees. Korralduse eest vastutas Marju Viitmaa ning peo muusikaline kujundaja oli Margus Tokko.

Vormsit esindas sellel tantsupeol naisrühm «Ormsö Kadakased» kaheksa naisega.

Et õigel ajal proovidesse jõuda, paluti appi merepääste kaater, mis naised turvaliselt Rohukülla sõidutas. Sealt edasi sai liinibussiga Haapsalu linna ja proovid võisidki alata.

Taevast kallast vihma ning proovide aeg oli kõigile parajaks katsumuseks, kes tantsis kummikutes, kellel olid kilekotid kingade peale tõmmatud. Poodides kasvas kile-keepide läbimüük märgatava kiirusega.

Kontserdi alguseks oli taevataat leebunud, muru tahenenud ning ei rongkäigu ega peo ajal vihma ja märga keegi taluma ei pidanud.

Ormsö Kadakased kuuluvad sellel aastal N5 tantsurühmade alla ning esitusele tulid kolm tantsu: Ülle Feršeli «Ma es kuule ma es näe», Mikk Saare «Leidmine» ning üldtantsuna Alfred Raadiku «Perekonnavalss».

Tantsud olid selged ning rühm esitas neid veatult. Tegu oli ka ju osaliselt Naistetantsupeol (12.06.2016, Jõgeval) esitusele tulevate tantsudega, mida on sügisest alates õpitud ning viimistletud.

Tantsurühma koosseisus olid Läänemaa tantsupeol esindatud: Esta Paulus, Ela Streng, Jana Valm, Tagmar

Küttim, Marju Tamm, Ene Koitla, Maibritt Kuuskmäe ning Annika Adams. Tantsiti Vormsi vanemates rahvariie-tes, mis on pilkupüüdvad ja nii omanäolised, et uudishimulike pilgud ning küsimused ei jäänud sellelgi korral tulemata.

Kena oli vaadata, kuidas meie taga Urmas Sukles uhkelt oma linna sümbolikat kandis ja teiste valdade esin-dajad ning maavanem oma rühmade eesotsas olid. Nii et meil ikka on, mille poole püüelda, kuidas oma saart ning valda nähtavamaks ja esinduslikumaks muuta.

Naisrühma tegemiste suursündmused pole selleks kevad-suveks veel läbi, 10.-12. juunini osaletakse Naistetantsupeol Jõgeval ning li-saks veel paar esinemist suve keskpaigas.

Juhendajana jätkub mul rühma kohta vaid kiidusõnu jagada, uhke tunne on olla nii vahvate naiste tantsuõpetaja. Tulge kõik meid Jõgevale kae-ma!

Meeldetuletus jalgratturile

Käes on kevad ja ilmad lähevad järjest ilusamaks. Soov sõita jalgrattaga on kõigil kahehataliste sõprade südames. Usutavasti on pika sügise ja talvega ära ununud nii mõnigi reegel, mille järgimine tänaval on turvaliseks liiklemiseks vajalik.

Jalgratast võib iseseisvalt sõiduteel juhtida vähemalt 10-aastane laps, kes on läbinud vastava väljaõppe ning kannab kaasas jalgrattajuhiluba. Juhiluba peab kaasas kandma kuni 16-aastaseks saamiseni. Koos täiskasvanuga võib sõiduteel jalgratast juhtida vähemalt 8-aastane laps.

Juhiloo saamiseks tuleb pöörduda esmalt kooli poole. Kui õppeasutuses seda teha pole võimalik, siis tuleb minna liikluskasvatuse kodulehele (www.liikluskasvatus.ee) ja sealt valida jalgratturite eksamineerijad (Läänemaa liiklusbüroo).

Tuletan meelde, et alla 16-aastastel on jalgrattaga sõites kiivri kandmine kohustuslik. Kindlasti ei peaks kinni jääma sõnasse kohustuslik, sest kiiver kaitseb õnnetuse juhtudes realselt selle kandja elu ja tervist. Kiivri kandmine on asjakohane elu ja tervise kaitsmiseks ka täiskasvanutele.

Lisaks eelnevalt loetletud reeglitele tuleb tähelepanu pöörata kindlasti rataste tehnilisele olukorrale. Kontrollige enne sõitu üle, kas ratta pidurid on töökorras, olemas kõik vajalikud helkurid (ees valge helkur, taga punane ja mõlema rattaküljel kollane helkur). Veenduge, et signaalkell on kinnitatud ja pimedal või halva nähtavuse korral sõitmiseks on olemas ees valge tuli ja taga punane. Jalgrattaga sõitmisel kehtib nii nagu teistegi liiklejate puhul põhimõte: näe ja ole nähtav! Tuleb teha kõik endast olenev, et end liikluses nähtavaks teha, eriti pimedal ajal või sajuse ilmaga.

Lisaks sellele, et kõigi loetletud reeglitega arvestada, on vaja arvestada ka teiste liiklejatega, sest üksteisega arvestamine on ohutuks liiklemiseks oluline.

Kõnniteel võib sõita ainult alla 13-aastane jalgrattur ja tema kuni kaks saatjat ning väikelast rattatoolis sõidutav jalgrattur ja jalgrattur, kui sõiduteel sõitmine tee seisukorra tõttu on oluliselt raskendatud.

Kindlasti olete kohanud liikluses noori, kes uhkelt, käed risti rinnal rattaga sõidavad või esiratas õhus, tagarattal tasakaalu katsetavad. Nad on ohtlikud mitte ainult kaasliiklejatele vaid ka iseendale ja selline käitumine on lubamatu. Igasugune trikitamine jäägu siiski kõrvalistesse kohtadesse või selleks mõeldud ekstremeisportide parki.

Täna- ja maanteepildist jääb silma, et tihti kasutatakse kahehatalisi ka veomasinatena. Kes veab raamile kinnitatud laudu, kes pakiraamil või juhtraual sõpra. Nagu juba pakiraami nimigi ütleb, on tegemist pakside vedamiseks mõeldud alusega. Juhtraamil kellegi sõidutamine võib olla ebaturvaline nii juhile kui ka „kaassõitjale“. Ärge vedage esemeid, mis takistavad juhtimist või tekitavad täiendavat ohtu teile endale ja teistele liiklejatele.

Sõidutada võite ainult sõitjat, kes istub spetsiaalselt selleks ettenähtud istmel ja kannab kinnirihmatud nõuetekohast kiivrit. See tähendab väikelapse sõidutamist talle ohutul moel.

Jalgrattaga võib sõita ülekäigurajal, kuid sellel juhul ei ole jalgratturil eesõigust sõidukijuhtide suhtes. Soovitan sõiduteed ületada jalgratas käekõrval, et autojuhil oleks aega reageerida ja peatuda. Ootamatult ülekäigurajale sõitev jalgrattur paneb ohtu nii enda kui ka tekitab ohtliku olukorra äkkpidurdavale autole.

Jalgratas maksab palju, mistõttu kindlasti peaks mõtlema ka oma kahehatalise sõbra turvalisusele sel ajal, kui kahehataline on omaniku tähelepanu alt väljas ja järelevalveta. Oma tähelepanekute põhjal saan väita, et poodide ja koolide juures on paljud jalgrattad lukustamata, kuigi mõnedel neist on lukud küljes. Jalgrataste vargused pole maapiirkonnas küll sagedased ja igapäevased, kuid alati on parem karta kui kahetseda.

Kui neid reegleid jälgida, tuletada meelde nii endale kui ka selgitada oma lastele, siis on jalgratta sõit turvaline ja nauditav.

Kiur Klippberg

Haapsalu politseijaoskonna piirkonnapolitseinik

Televiisor sobib ka suhtlemiseks

Eesti idufirma Sentab Estonia OÜ on loonud ainulaadse seenioridele suunatud meelelahutus- ja suhtluskeskkonna Sentab, mis muudab televiisori nutikaks.

Tänapäeva maailmas, mis liigub ülikiires tempos, on perekonnad ja sõbrad sageli mööda maailma laiali. Sõbranna Haapsalus, poeg Tallinnas, üks lapselaps Austraalias, teine Kanadas – see pole enam midagi eksotiilist, vaid meie argipäev. Arvuteid või nutiseadmeid kasutavad pereliikmed leiavad mitmeid viise, kuidas ka distantsilt näost näkku suhelda, aga kuidas hoida ühendust nendega, kelle kodune «tehnopark» nutiseadmeid ei sisalda? Näiteks vanema generatsiooniga?

Ühe Eesti idufirma insenerid on selle küsimuse lahendamise kallal pead murdnud juba kolm aastat. «Mõistsime, et seenioridel on kõige mugavam toimetada seadmega, millega nad on harjunud ning mida nad oskavad kasutada. Seetõttu oleme loonud lahenduse, mis töötab teleril. Nüüd saavad ka vanema põlvkonna inimesed lihtsasti teha videokõnesid ning nautida suurel ekraanil näiteks pereliikmete reisifotosid,» rääkis ettevõtte tegevjuht Tarmo Pihl

Vormsi vallalehele. «Lisaks inserveridele on meie töösse kaasatud ka kamp Eesti seniore, kes toodet testivad ning meile nõu annavad. Vaid nii saame olla kindlad, et meie toode vastab sihtgrupi ootustele ja vajadustele,» lisas Pihl.

Põnev sisu juba täna olemas

Sentabi funktsioonide hulka kuuluvad praegu tasuta video- ja häälkõned, fotode ning videote laadimine ja jagamine ning hobide- ja huvide põhistes teematubades osalemine. Teematoad on kasutatavad mitmel erineval moel. Näiteks saab sel viisil osa võtta üritustest, kuhu pole füüsiliselt mingil põhjusel võimalik kohale minna. «Olgu siis tegemist mõne loengu, huvitava persooni esinemise või muu kooskäimisega. Teleka abil tahame sellised sündmused inimestele koju kätte tuua. See on põnev ning hoiab eakamad inimesed tegevuses,» ütles Tarmo Pihl.

Juba täna on Sentabi keskkonnas olemas mitmesugust köitvat sisu. Nautida saab loodusfotograafi Ireen Trummeri loodusfotosid, kaasa teha dr Rene Bürklandi hiina võimlemise harjutusi ja kuulata andeka muusiku Mikk Langeprooni

akordionimängu. Valmimas on Viu Rebase orienteerumise algõpetuse videod ning suve teises pooles hakkab dr Bürkland tutvustama hiina meditsiinis kasutus olevaid ravimtaimi. Nimetatud on vaid mõned näited teemadest, mida Sentabi keskkonnas käsitletakse.

Sentab – põlvkondade kohtumispaik

Sentabi loojad ise nimetavad oma suhtluskeskkonda põlvkondade kohtumispaigaks, sest see on mugavalt kasutatav ka noorematele.

Lisaks televiisoril töötavale seadmele on Sentab ligipääsetav ka arvutist, nutitelefoni ning tahvelarvutist. Veebirakendus ja nutiseadmetel töötavad äpid on kasutajatele tasuta. Et Sentabi keskkonna kasutamine on hetkel piloteerimise faasis, pakutakse ka teleril töötavat versiooni huvilistele tasuta, tarvis on vaid teleri ning internetiühenduse olemasolu.

Suve jooksul plaanib Sentabi meeskond ette võtta visiidit Vormsile, kus plaanitakse toodet põhjalikult esitleda ning huvilistele see seade ka koju paigaldada. Täpsem info edaspidi.

Sentab Estonia OÜ

Vajad abi? Läänemaa arenduskeskus on toeks! Tasuta!

Soovid hakata ettevõtjaks? Sul on vaja asutada MTÜ? Tahaksid taotleda toetust?

Läänemaa Arenduskeskuse töötajatele lähevad väga korda kõik hakkajad ettevõtlikud inimesed. Nõustame ettevõtete ja vabaihenduste (MTÜde) alustamist ja tegevust, konsulteerime toetustaotluste koostamist ja projekte.

Nii ettevõtluse kui kodanikutugevusega alustamine eeldavad vähem või rohkem ametlikke protseduure, mille kohta oskame anda nõu ja abi.

Enamgi veel – Euroopa Liitu kuulumine on Eestile toonud kaasa laiaulatusliku toetusrahade taotlemise võimaluse. Peale kliendiga nõupidamist oskame soovitada, millise fondi poole oleks mõttekas pöörduda. Kui tekib küsimusi, kuidas asja täp-

selt ajada, et toetusraha «oma õuele» tuua, siis oleme taas nõuga abiks.

Mida tahaksid Sina eurorahade toel ette võtta? Võimalusi on erinevaid, näiteks:

alustavale ettevõtjale pakub EAS starditoetust,

töötutel on võimalus Töötukassa alustava ettevõtja toetuse abil luua endale töökohta (nõustame äriplaanide),

tegevustele ettevõtjatele pakume uusi teadmisi ja kogemusi mentorklubi koolituste näol,

Läänemaa maapiirkondades tegevustele ettevõtjad ja MTÜd saavad toetust küsida LEADER meetmest,

MTÜd saavad tuge Kohaliku Omaalgatuse Programmist,

Kodanikuühiskonna Sihtkapital pakub MTÜdele erinevaid

võimalusi rahvusvahelise koostöö toetamiseks.

Arenduskeskused, nagu Läänemaa Arenduskeskus, tegutsevad igas maakonnakeskuses, on mõeldud olema piirkonnale toeks ja toimivad võrgustikuna. Seega võid meie juurest leida tugiisikute kontaktid oma idee elluviimiseks üle Eesti.

Kui tekkis mõtteid, vajad nõu ja abi, siis helista või kirjuta meile, et leppida kokku kohtumine. LAK konsultandid on nõus ka kohapeale ettevõtetesse ja MTÜdesse tulema, vaja on ainult kutsuda!

Konsultatsioonid on tasuta. Mõtleme koos!

Lisainfot ja kontaktid leiad www.lak.ee. LAK kontor asub Haapsalus Swedbanki kontori peal.

Sõidame jälle koos Kihnu Veeteedega

Alates 1. juunist 2016 teenindab meie parvlaeva Ormsö AS Kihnu Veeteed. Vormsi inimeste jaoks jäävad piletihinnad suures osas samaks, kuid Vormsi elanikest üliõpilastel õppeperioodil, õpilastel ja eakatel pensionäridel on reisija praamipilet nüüdsest tasuta, suurem muu-

datas on see, et sõidusoodustuse õigus on ainult iga aasta 1. jaanuari seisuga Vormsi valda registreeritud isikutel. Sõiduki sooduskaardi saamiseks palun pöörduda AS Kihnu Veeteed poole. Kui Teil on alles veel eelmine sooduskaart ja auto number ei ole muutunud, siis piisab

e-kirja ja sõiduki registreerimistunnistuse koopia saatmisest aadressile: veeteed@veeteed.com ja kaart aktiveeritakse. Kui vajate uut kaarti, siis esitage taotlus Kihnu Veeteed kodulehel: www.veeteed.com, taotluse leiate vasakult menüüst pealkirja all lisainfo-taotlused.

TEATED

PALJU ÕNNE!

88. sünnipäeval
Lehti Umda 9.mail
78. sünnipäeval
Valle Pärt 13.mail
75. sünnipäeval
Andres Viks 22.mail
60. sünnipäeval
Jüri Karila 29.mail

ÜLEVAATUS

Väikesaarel kasutatavate sõidukite ülevaatus 9. juunil Hullo töökoja parklas.

JUUKSUR

Juuksur tuleb saarele 20.-21. juunil.

KULTUURISÜNDMUSED

Eesti multikopterite ralli Vormsi etapp 4. juunil kell 12.00 Hullo laululaval.

Tõnis Niinemets start-up komöödia «Ämbrisse astumise ajastu» 9. juunil kell 20.00 Vormsi Päästkeskuses, pilet 12-15 eurot.

Kammerkoor A. Le Coq suvekonsert «Kus on see rand» 11. juunil kell 17.00 Hullo rahvamajas, tasuta.

Hullo jaanituli 23. juunil kell 20.00 kiigeplatsil.

ETTEVÕTLUSTOETUSTE TAOTLUVOOR

Ettevõtlustoetuste taotlusevõor on avatud. Vormsi Vallavalitsus võtab vastu taotlusi ettevõtlustoetuste saamiseks. Toetuse taotlemise ja maksimise aluseks on Vormsi Vallavolikogu 2012. aasta 26. novembri määrus nr 10 «Ettevõtlustoetuste maksimine». Määrus on avalikustatud Riigi Teatajas: <https://www.riigiteataja.ee/akt/410072014029>

Taotlused palun esitada Vormsi Vallavalitsuse aadressil Hullo küla 91301, Vormsi vald Läänemaa või e-postiga aadressil vv@vormsi.ee. Taotluste esitamise viimane tähtaeg on 27. juuni 2016, kell 16.00.

RINGSÕIT

Rälby Külaselts korraldab 05.06.2016, kell 11.30 teise ringsõidu Vormsi saare külladesse. Ringsõit algab Rälby tuuliku juurest (Hullo, Suuremõisa, Förby, Saxby, Kersleti, Fellerna, Borrby) Info ja registreerimine Ene Sarapuu, telefon 5665 3668, e-posti aadress ene@vormsi.ee